

henlebet min Tanke paa det Foredrag, jeg holdt i Hjør, jeg da vil gaa tilbage til den langt bedre og langt mere demokratistiske Politikk, at derjom der skal legges en Skat paa Ol og Brændevin, skal denne, som det ærede Medlem fra Rjøge sagde, benyttes til Oprettelse af en Alderdomsforsørgelse og ikke benyttes som en Skattelettelse for de bemidlede. Det tror jeg, er et fornuftigt Standpunkt, og jeg er det ærede Medlem taknemlig for, at han har ført mig tilbage paa de bedre Tanker. I Hjør var det særlig det ærede Medlem fra Middelfart (Henning Jensen) og mig, der hævdede dette Standpunkt, men for Resten glædede vi os ogsaa ved, og vi glæde os endnu ved, at der er enkelte Folk i Højre, og det endogsaa formaående Folk i Højre, som dele den Anskuelse. Medens Medlemmer af Venstre her i Salen ville benytte Ol- og Brændevinskatte, i alt Fald Olskatten, til en Forringelse af de Afgifter, der ramme de mere bemidlede, have vi hørt formaående Folk i Højre sige, at denne Skat burde helt og ubelukkende anvendes til en Alderdomsforsørgelse. Jeg tror, det vil være heldigere og mere demokratisk, om vi rakte den Del af Højre Haanden, der vil gaa den Vej, end om vi gav den Del af Højre Haanden, der vil hjælpe de mere bemidlede, og saa for Resten stavede flere Penge i Statskassen. (En Stemme: Hvem var det?) Naar jeg ikke huffer fejl, var det Professor Wægen i Landstinget og hans Organ „Nøjsen“ her i Byen. Jeg haaber, det ærede Medlem er tilfreds. Jeg tror, det gaar det ærede Medlem, som det saa ofte gaar andre. Ved Benstres Stationen have vi længe holdt stille, vi ere ikke komne af Væjen, vi sidde hver i sit Tog. Det ærede Medlem er begyndt at køre forfært med sit Tog, og han mener, det er andre, der er begyndt at køre bort fra Benstres Station; men det er fejl, det er hans Vogn, der bevæger sig, saa det er kun Djenforbændelse. Jeg tog kun Ordet for en ren personlig Bemærkning. Jeg syntes, jeg skyldte det ærede Medlem fra Ajsens (Bernsen) det. I Dvrigt har jeg ikke noget at tilføje — det skulde da være til det ærede Medlem for Aarhus (Pingel) — og jeg vil da sige til ham, at det kan være meget smukt at anvende Moralien, det tør jeg ikke benægte; det kan være meget rigtigt i visse Tilfælde, men man skal blot ikke anvende den paa urette Sted. Hans Ræsonnement maatte absolut føre til et Forbud mod Ol; men saaledes at saa Penge paaommen ved at være moralisk overfor andre, naar man ikke kan paavise nogen rimelig Grund til at antage, at Ol-

forbruget vil aftage her i Landet, den Maade at være moralisk paa giver jeg ikke meget for. Naar den rimelige Virkning af Olskatten kun vil blive, at der vil blive mindre tilbage til Hustruen og Børnene og, hvis man er Bebervend, mindre tilbage til andre Fornødenheder, saa kan man godt spare sin Moralitet. En Moralitet, hvorved man ad den Vej saar Penge iommen, giver jeg ikke meget for. Men som sagt, jeg skal ikke opholde det høje Ting videre. Alt, hvad der kan siges, synes jeg er allerede sagt. Jeg staar paa det gamle Standpunkt. Jeg retter mig i mine Betragtninger, om en Skat er god eller daarlig, efter, hvem den rammer. Jeg spørger ikke, om det er en Nødvendighedsartikel eller en Lüksusartikel; for mig er enhver Afgift, der rammer Arbejdsklassen, en urigtig Afgift, som jeg maa søge at saa afviklet. Utsaa ved Indførelsen af enhver Afgift og ved enhver Forandring af Skatter, som i højere Grad end tidligere vil ramme Arbejdsklassen, begaaes der kun en forøget Uretfærdighed, som maa lægges til den Uretfærdighed, som Samfundet allerede paa nærværende Trin udøver mod disse Klasser, og det kan jeg ikke være med til. Jeg mener, det er ligegyldigt, om en Afgift rammer Ol, Brændevin, Kaffe eller Sukker; det, der har Interesse for mig, er kun, i hvor høj Grad den rammer Arbejdsklassen, men jeg vil dog her gøre det ærede Medlem fra Aarhus den Indrømmelse at sige, at hvor Afgiften rammer i lige høj Grad alle Samfundsklasser, vil jeg hellere ramme Ol og Brændevin end Sukker og Kaffe; men det er ikke Tilfældet her. Her rammer Sukkerstaten i væsentlig Grad de mere bemidlede, medens Olskatten rammer de mindre bemidlede, og derfor er en Omlægning af disse Skatter en stor Uretfærdighed og i højeste Grad udemokratisk.

Bjørnbak: Jeg vilde sikkert ikke have taget Ordet, hvis det ikke havde været, fordi vi, som det ærede Medlem for Besle Amts 2den Valgtreds (Berg) sagde, nu sad saa hyggeligt her og kunde tale med hinanden. Jeg vil da først tillade mig at begynde med en lille Smule Enkeltheder angaaende Behandlingen af den Sag, som vi have for os her i Dag. Det ærede Medlem fra Bælum (Bing) erklærede sig nu tilbøjelig til, eller sagde, at det var hans Beslutning nu at gaa tilbage til et bedre Standpunkt, end det Standpunkt, han ved Samvirken med Bælgerne i Bælum-Redsen var kommen til, nemlig helst ikke at bruge Olskatten og, hvis han skal tage